

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Akademii Zamojskiej o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku ratownictwo medyczne na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WSM.8014.23.2022.6.AS

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że studia na kierunku ratownictwo medyczne na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie mają związku ze strategią uczelni oraz nie są spełnione są warunki ich prowadzenia.

Uzasadnienie:

1. Koncepcja kształcenia nie została potwierdzona szczegółową i wiarygodną analizą potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Złożone, identyczne o ogólnikowej treści, oświadczenia 7 instytucji nie świadczą o współpracy w zakresie prac zmierzających do utworzenia wnioskowanego kierunku.
2. Analiza efektów uczenia się wykazała, iż określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS (79%) dyscypliny wiodącej - nauki o zdrowiu, w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku jest zawyżona. Potwierdza to także dobór treści programowych.
3. Na studiach niestacjonarnych przewidziano do realizacji identyczną liczbę godzin jak na studiach stacjonarnych; tak duża liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych nie będzie możliwa do zrealizowania.
4. We wniosku brak informacji na temat osób koordynujących dane zajęcia i osób prowadzących zajęcia, podobnie jak i miejsc realizowania zajęć, zwłaszcza kształtujących umiejętności realizowanych w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej w bezpośrednim kontakcie z pacjentem w szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz w innych oddziałach szpitalnych.
5. Ćwiczenia w wielu przypadkach mają charakter teoretyczny i nie umożliwiają nabywania umiejętności, np. zajęcia *choroby tropikalne* (studenci powinni osiągnąć następujące efekty uczenia się z zakresu umiejętności: C.U4 - przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta; C.U10 - przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu; C.U50 - pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych. Natomiast tematyka ćwiczeń nie koresponduje z tymi efektami i obejmuje zajęcia na temat: 1. Chory z gorączką po powrocie z tropików, diagnostyka różnicowa; 2. Chory z biegunką po powrocie z tropików,

- diagnostyka różnicowa; 3. Chory z neuroinfekcją po powrocie z tropików, diagnostyka różnicowa; 4. Chory z pasożytniczą tkankową po powrocie z tropików, diagnostyka różnicowa; 5. Chory ze zmianami skórnymi po powrocie z tropików, diagnostyka różnicowa; ich tematyka wskazuje, że są one ubogie w treści, pomimo licznych efektów, które w ich trakcie studenci powinni uzyskać, np. zajęcia z *chirurgii* (studenci powinni osiągnąć następujące efekty uczenia się z zakresu umiejętności: C.U10 - przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu; C.U14 - monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi; C.U24 - asystować przy czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów; C.U31 - rozpoznawać stan zagrożenia życia u pacjenta po przeszczepie narządu; C.U44 - stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny; C.U67 - monitorować stan pacjenta podczas badania obrazowego. Natomiast tematyka ćwiczeń nie koresponduje z tymi efektami i obejmuje 1. Przeprowadzenie badania fizykalnego pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu; 2. Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi.
6. Poza deklaracjami o współpracy w zakresie przyjęcia studentów wnioskowanego kierunku na praktyki, brak jest umów z jednostkami, w których będą odbywać się zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (zajęcia kliniczne) przewidziane w programie studiów. We wniosku nie przedstawiono zasad odbywania praktyk zawodowych. Brak sylabusów dla praktyk śródrocznych i wakacyjnych (za wyjątkiem praktyki wakacyjnej na oddziale anestezjologii i intensywnej terapii, tematyka realizowana podczas praktyk śródrocznych i wakacyjnych jest podana łącznie w sylabusach zajęć, bez rozdziału na rodzaj praktyki, a także bez podania efektów uczenia się, które student musi zdobyć na każdej z nich, ani sposobów ich weryfikacji).
  7. Liczba miejsc odbywania praktyk nie jest wystarczająca w stosunku do zaplanowanej liczby studentów; jednocześnie nie wiadomo jakie praktyki będą realizowane w liceach ogólnokształcących (praktyki muszą odbywać się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą) oraz w Sanatorium Rehabilitacyjnym i Szpitalu Psychiatrycznym.
  8. Uczelnia nie przedstawiła zasad doboru miejsc do prowadzenia zajęć praktycznych i praktyk, a także zasad doboru opiekunów praktyk. Brak informacji czy istnieje możliwość indywidualnego doboru placówki, w której odbywać się będą praktyki. Brak informacji na temat nadzoru nad realizacją praktyk.
  9. W przypadku zajęć realizowanych w trakcie dwu semestrów nie podano jakie efekty uczenia student musi zdobyć i jaka będzie tematyka zajęć w każdym z semestrów.
  10. W niektórych sylabusach brak treści wykładów (np. dla zajęć *procedury ratunkowe przedszpitalne*), lub podane treści ćwiczeń nie związane z zajęciami. (np. dla zajęć *procedury ratunkowe przedszpitalne Pediatric ITLS*). W wymaganiach wstępnych niektórych zajęć (np. zajęcia *leczenie bólu w ratownictwie medycznym*) podano wiadomości z zakresu szkoły średniej, które to zagadnienia nie są w realizowane na poziomie szkoły średniej.
  11. Podana w sylabusach literatura często jest niepełna (np. *farmakologia i toksykologia kliniczna* – literatura dotyczy tylko toksykologii), albo nie dotyczy zajęć (np. *chirurgia*), lub jest nieaktualna (np. *otolaryngologia* - jako obowiązkowe podano pozycje z lat 2003-2015), bądź jest zbyt obszerna (np. *choroby zakaźne* - 4 tomy - 1270 stron - 20 godz. zajęć). Wielu

pozycji brak jest w Bibliotece Uczelni; podano wykaz planowanych zakupów. Pewne wątpliwości budzi jednak możliwość zakupu niektórych publikacji zawartych w załączonym wykazie, gdyż znajdują się w nim publikacje wydane przed kilkunastoma laty, a nawet starsze, co oznacza, że nakłady wielu z nich zostały wyczerpane i książki, jeśli są dostępne, to na rynku wtórnym. W wielu przypadkach ich zakup z uwagi na nieaktualne treści nie jest wskazany.

12. W programie studiów nieprawidłowo zaplanowano realizację niektórych zajęć, co uniemożliwi osiągnięcie założonych efektów uczenia się (np. *farmakologia z toksykologią* w semestrze 2, w której efektem do osiągnięcia jest A.U15 - dobierać leki (...), korygowanie zjawisk patologicznych (...), podczas gdy zajęcia z *patologii* będą realizowane w semestrze 3, a niekiedy zakres umiejętności do uzyskania jest niemożliwy lub powinien wcześniej być osiągnięty (np. zajęcia *choroby tropikalne* - realizowane w 6 semestrze na terenie Uczelni, m.in. jako efekty do osiągnięcia podano C.U50 - pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych - nie jest możliwe do zrealizowania przy prowadzeniu zajęć teoretycznych, a niewątpliwie powinno być osiągnięte znacznie wcześniej). Ponadto w programie studiów nie wskazano kiedy będą odbywały się praktyki wakacyjne z zakresu intensywnej terapii.
13. Nie podano jakie są zasady zajęć do wyboru, a jednocześnie zaproponowano tylko 3 takie zajęcia, którym przypisano 8 punktów ECTS, co nie jest zgodne z obowiązującym standardem kształcenia na wnioskowanym kierunku. Jedno z zajęć do wyboru zawiera efekty, konieczne do osiągnięcia przez każdego studenta wnioskowanego kierunku.
14. Uwzględnienie w procesie rekrutacji oceny z języka polskiego nie znajduje uzasadnienia dla właściwego doboru przyszłych studentów; natomiast nie wzięto pod uwagę, istotnych ze względu na charakter przyszłej pracy, sprawności fizycznej i dobrego stanu zdrowia (brak przeciwwskazań do wzmożonego wysiłku fizycznego).
15. Brak szczegółowych informacji na temat weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się (egzamin pisemny - bez podania jaki ma on mieć charakter, ile będzie pytań i jakiego typu itd.; zaliczenie pisemne na zakończenie zajęć - brak jakichkolwiek bliższych danych; niewłaściwe dobrane metody - dla oceny umiejętności - test i egzamin pisemny).
16. Uczelnia nie przedstawiła informacji o sposobie weryfikowania umiejętności nabytych w trakcie ćwiczeń, zajęć klinicznych i praktyk, a także nabywania kompetencji społecznych.
17. Ważne z punktu widzenia dyplomowania zajęcia *badania naukowe w ratownictwie medycznym* mają być prowadzone przez osobę z doktoratem w zakresie nauk medycznych, będącą z wykształcenia mgr pielęgniarstwa, bez aktualnego dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego w zakresie efektów dla tych zajęć, w treściach wykładów znajdują się m.in. tematy z zakresu pielęgniarstwa. Brak informacji dotyczącego promotorów prac dyplomowych i prowadzących seminaria dyplomowe, zaś zgodnie z opisaną procedurą dyplomowania promotorami mają być osoby ze stopniem naukowym, a takowych posiadających dorobek i/lub doświadczenie zawodowe w zakresie ratownictwa medycznego. Uczelnia nie zatrudnia. Prace dyplomowe przygotowywane na wnioskowanym kierunku nie mogą zrealizować kierunkowych efektów uczenia się w zakresie, w jakim absolwent tego kierunku ma zostać przygotowany do przyszłej pracy zawodowej.

18. Kompetencje i doświadczenie oraz liczba, kwalifikacje nauczycieli akademickich, a także innych osób mających prowadzić zajęcia w wielu przypadkach nie są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia i nie zapewniają prawidłowej realizacji zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się; w proponowanej kadrze prowadzącej kształcenie nie ma ani jednego specjalisty z zakresu medycyny ratunkowej, a także z zakresu anestezjologii i intensywnej terapii. W 29 przedmiotach (na 53) zaproponowano nieprawidłową obsadę zajęć. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarto w załączniku do uchwały.
19. Uczelnia podała informację m.in. o Pracowni anatomii i badań fizykalnych (w załączonym wykazie brak wyposażenia dla nauczania anatomii), Laboratorium biochemiczne (podano wyposażenie nie mające nic wspólnego z wnioskowanym kierunkiem, np. penetrologger, penetrometr elektroniczny, system do pomiaru promieniowania całkowitego, rozproszonego i czasu usłonecznienia), Laboratorium fizjologiczno-mikrobiologiczne (podano wyposażenie nie mające nic wspólnego z wnioskowanym kierunkiem, np. bomba kalorymetryczna, termograwimetr, wielostanowiskowy analizator do pomiaru temp. topliwości popiołu, piec FCF 35/160M, analizator spalin - brak wyposażenia do nauczania fizjologii; brak mikroskopów, wykazu posiadanych preparatów do nauki mikrobiologii); wyposażenie uniemożliwia zdobycie niezbędnych efektów uczenia się w ramach realizowanych w nich zajęć; nie podano gdzie one są zlokalizowane i ile posiadają stanowisk dla studentów i przez jakie inne kierunki będą również wykorzystywane.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Akademii Zamojskiej.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
28.07.2022
Stanisław Wrzosek